

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

- עלי מרפא
- שער הגיליון
- יין הנגבי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק המרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פטוקה
- אשריו שהיה לו התבודדותו
- כח הדיבור
- למה אתה מחזיק את הפה סגור?
- התבודדות: מה המטרה?
- ה' ברד יתנו ואין עמו אל נבר
- התורה הזמנית:
- גדולת הבורא בכח הדיבור
- להתבודד על מה שלמדת
- להיזכר בתכלית
- מלאמת בלעם: לבטל כח התפילה
- חינוך להתבודדות
- לחזור לאמת, גם כשקשה
- מדריך הלכתי למתבודד

שיחה אישית עם ה'

בלעם האמין בכוחו של דיבור, אבל רתם אותו לצרכיו שלו. יהודי, בהיפוך המוחלט, מודע לכוחו של דיבור, ורוותם אותו כדי להיות בקשר הכי קרוב עם ה'.

לשנות את הרצון שלו בעצמו, ולהשוות אותו לרצון העליון. יש לנו כח אדיר בפה, שגם במצב בו הלב אינו רוצה את מה שה' רוצה, הפה יכול לדבר רצונות טובים, עד שהלב יתהפך וירצה אותם.

דיבור - שוה משהו?

הדבר שיכול לשנות אותנו באמת, ויכול לתת לרצון כח אמיתי לפעול, הוא כח הדיבור, ושיחה בין היהודי לבין קונו.

העולם תומך במעשים, לא בדיבורים. אם אתה חכם, צדיק, גאון, קדוש - ובכן, בוא נראה אותך עושה, משתפר, מתקדם. ומה לעשות שזה לא באמת נכון. כל אחד יודע כמה דברים הוא רוצה לעשות ולשפר ולהשתנות ואינו מצליח. אנו מוקפים באתגרים רבים, שמפרידים בין הרצון לבין המעשה, ולא תמיד מצליחים להוציא את הרצון מכח אל הפועל. כמה דברים אנו מבטיחים אבל לא מצליחים ליישם, וכמה תסכול יש לנו ולסביבה בעקבות כך.

האם יש דבר שיכול לשנות אותנו באמת? האם אפשר לתת לרצון כח אמיתי לצאת לפועל? התשובה היא כן, וזאת בצורה של דיבור, ושיחה בין היהודי לבין קונו. העולם נחלק לשתי זירות: הראשון - מה אתה חושב, והשני - מה אתה עושה, ואין כמעט קשר בין הדברים. אבל יש משהו שלישי: מה אתה מדבר. הדיבור הוא זה שמקשר בין הרצון לבין המעשה. כשאתה מדבר את מה שאתה יודע שצריך לעשות, אתה מתחיל להוריד את זה בפועל לעולם המעשה.

התבודדות, יש בה המון רבדים והמון תועלויות. קודם כל, עצם הבעת הרצון בדיבור, זאת פעולה עצומה. שנית, באמצעות הדיבור אנו יוצרים סולם ויכולים לטפס מרצונות נמוכים יותר לרצונות טובים יותר. באמצעות הדיבור אפשר גם להוריד מלמעלה למטה, ולגרור לרצון שהוא עדיין רחוק ממני שיהיה שלי. שלישי, רצון שהוצאתי בפה, גם אם עוד לא הוצאתי אותו לפועל, הוא כבר שלי. כי הדיבור הוא הנפש, ואם דברתי משהו, הוא הפך להיות חלק מהנפש שלי.

פרשת השבוע מעמידה אותנו מול אויב גדול. כך גדול, שהוא 'זוכה' למשוואה של זה לעומת זה למנהיג הגדול ביותר - משה רבינו. הכח הייחודי שלו, הוא גם הכח הייחודי של יהודי, והוא כח הדיבור. באמצעות הכח הזה, בלעם מבקש לקלל את עם ישראל, קללה שמתהפכת בסופו של דבר לברכה. ולא סתם, אלא ברכות שמבטאות את הנקודות המהותיות ביותר של עם ישראל.

מי שמגיע מבחוץ, בפרט אם הוא אויב שמחפש את נקודות התורפה - הוא יודע עליך הרבה מאוד. ואם נפשו לדעת משהו על עצמך, על המהות שלך, ועל העוצמה שלך, תשאל את האויב. אם כך, יש לנו סיבה טובה להקשיב לבלעם ולשמוע מה יש לו לומר עלינו. ואחת ההגדרות החשובות שהוא אומר, היא 'הן עם לבדד ישכון'.

רבי נתן מבאר שבפסוק זה בלעם מתאר את הקשר הייחודי, הקרוב והאינטימי שיש ליהודי, בינו לבין קונו, באמצעות ההתבודדות. ההתבודדות, היא העצה המרכזית שרבינו לימד אותנו, ואמר עליה שהיא דרך ישנה שהיא חדשה. היא ישנה מאוד, כי זו הדרך בה הלכו אבותינו והצדיקים הקדמונים, וכך הם יצרו את הקשר בינם לבין ה' יתברך. והיא חדשה מאוד, כי היא מביאה בכנפיה קשר חדש ואישי, לכל יהודי ובכל יום, עם אביו שבשמים.

רצון עיקש

בכדי להבין את המהות ואת העוצמה של ההתבודדות, מן הראוי להתבונן בצורת החיים של בלעם והכח שהוא ניסה באמצעותו לפעול. בלק שולח לקרוא לבלעם לקלל, ובלעם משתוקק בכל לבו להיענות לאותה הזמנה. הוא יודע שיהיה לו כבוד גדול והרבה כסף, והוא ממש לא מעוניין לוותר על זה. כלפי חוץ, הוא הולך להתייעץ עם הקב"ה אם ייתן לו רשות, אבל לאמתו של דבר, הוא מנסה כביכול להכריח אותו להסכים לו.

מה הרעיון? בלעם ידע את כוחו של הרצון, עד כדי שהוא האמין שאם הוא ירצה מאוד מאוד ועד הסוף, הוא יצליח אפילו לשנות כביכול את דעתו של הבורא. והוא אפילו הצליח, לכאורה. הקב"ה נתן לו רשות ללכת אתם, אבל לבסוף הוא רותם את הרצון של בלעם אל התכנית שלו עצמו, ובלעם נאלץ בעל כרחו לברך במקום לקלל.

בדיוק בנקודה זו, שונה היהודי. הוא משתמש בכח הפה, לא כדי לשנות את הרצון שלמעלה, אלא כדי

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

'מה גדלו חסדי ה' שזכיתי אותו שיהיה לו כל פעם התבודדות בשדה בין הרים ומחלות עפר'

יום ד' ושב תקצ"ב

...ואני כל ימי חלדי איחל להודיע ולהשמיע, לכל מי שירצה לשמוע, את כל טוב גנזי אוצרי אוצרות של חיים נצחיים אוצרי יראת שמים אשר הצפין אצלי עצם היראה עצם החיים עצם הטוב הוא אדוני מורנו ורבנו ז"ל, השומע ישמע וכו', כי מלבד מה שאנו מאמינים בהאמת אנו רואים בעינינו, שפאשר מגיע קצו של האדם, נפשו וכמה הצליח בכל שעה ובכל רגע שהלך בדרך האמת שקבלנו מרבנו ז"ל, ובפרט בפיה שזכה כל אחד שהיה לו התבודדות ובמה שהיה על ציון שלו הקדוש.

והנה זה רבי שמואל ז"ל שנקטר בודאי אתה ידעת אותו היטב, ותדע שנתשמתו יצאה בטהרה, ודבר דבתי אמנה בכל עת עד שיעתה לשמתו תהא נשמתו צדקה בצדו החיים. מה גדלו חסדי ה' שזכיתי אותו שיהיה לו כל פעם התבודדות בשדה בין הרים ומחלות עפר, והלך בדרך האשר בדרך התורה כל ימי ונקטר בשם טוב, ונקויתי לה' שובדאי יקרבו שם הבעל השדה, פאשר אמר בעצמו קדם הסתלקותו הקדוש למעלה למעלה: "מה לכם להתייר מאחר שאני הולך למיכם ומה אם הנשמות שלא הפירו אותי" וכו' פאשר קבר שמתו כל זה.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ג	משנה ברורה ח"א	דף היומי תבות	עלים לתרופה
שבת	י	קנ	קלו	ענ	ג	תמו
א	יא	קס	קלה	עז	ד	תסח
ב	יב	קסא	קלו	עח	ה	תסט
ג	יג	קסב	קלו	עט	ו	תע
ד	יד	קסג	קלה	עס	ז	תעא
ה	טו	קד	קלט	עסז	ח	תעב
ו	טז	קדא	קס	עסח	ט	תעג

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

תפתח את הפה...!

רבינו מביא בתורה י"ט את לשון הזהר הקדוש 'יש מדורה של שבעין כוכבין', יש להבה של שבעים כוכבים. רבינו מפרש שם שהכונה על שבעים אומות, על אף שבכל לשון ושפה יש מדה רעה, אבל בפעם הברית נמצאים כל המידות רעות, כל השבעים כוכבים בוערים שם. ולכן צריך באמת להרבות בדיבורים לפני השי"ת. חם לבי בקרבי? האש בוערת? העצה היא, 'דברתי בלשוני', אין לי עצה אחרת לקרר את החמימות, כי אם ע"י הדיבור.

אצל המנורה היו שבעה נרות, 'שבעה קני המנורה', בזה"ק כתוב 'מנרתא דא רישא - תרין עינין, תרין אודנין, תרי נוקבא חוטמא ופה', הפה הוא ה'נר האמצעי', וכמו שמובא שכל הנרות התכופו מול הנר האמצעי, כך גם כולם כופים את עצמם אל הפה. אוי! הפה, הפה, אוי! הפה, הפה.

אם הפה הוא 'שפה ברורה', אם השי"ת עוזר והפה שמור ומשתמשים בו רק לשם ה', אזי מתכופים באמת כל הנרות אצל הפה.

וכך היה מרגלא בפומיה דרבי אברהם ב"ר נחמן: 'הפה הרי הוא כמו טחנת קמח, כשהוא סגור ונעול, לא נטחן שם, כך גם הפה, כשהוא סגור, הוא מפסיד את מה שהיה יכול לטחון אז'...

תפתח את הפה! פתח פיך! למה אתה מחזיק את הפה סגור? רבינו אומר שהכריכה של הספר הריהו כבר מניעה ללמוד את הספר, הספר מונח על השלחן, אבל תפתח את הכריכה!

כך גם אותו העניין עם הפה, תפתח את הפה!

כתוב בגמ' שהקב"ה אומר 'פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם', תפתח לי חור קטן מאד כ'חודו של מחט', שזה אפילו לא נראה לעין. כך גם אומר השי"ת 'תפתח לי רק את הפה, אני לא רוצה ממך יותר מזה, תפתח לי רק את הפה ועשה משהו, אני כבר יפתח לך, אני כבר יפתח לך פתח כפתחו של אולם!...

התבודדות

ה-

עוד מניעה גדולה, הרצון להתעורר לדבר ברציפות שיחה ארוכה. ולכן עצה טובה לצמצם עצמו לחשוב מה יש לו בראש עכשו, או מה מרגיש בלב כעת, ורק זאת לומר לה', בכל פעם דיבור אחד, וכך יאמר בכל פעם עוד דיבור שעולה בראשו, וכך ייתכן שבהמשך נפתח איזה שיחה.

ו-

יתחיל בבקשות קצרות, עד שנתפס לנקודה השייכת לליבו. ואף שבאופן הזה מדבר בכל פעם דיבור אחר שאינו קשור לדיבור הקודם, אבל לאט לאט יראה שמתחברים הדיבורים זה לזה, עד שבמשך הזמן יראה שנוצר שיחה שלמה סביב נושא אחד, אך בל יחוק את עצמו תיכף על ההתחלה לשפוך שיח שלם וארוך, אלא ידבר דיבורים אפילו ללא שום קשר, אך מתוך יישוב הדעת ורועג, ואמונה שה' שומע כל דיבור.

ז-

אל ידחה את ההתבודדות לזמן שנדמה שיהיה לו יותר יישוב הדעת, אלא בהזדמנות הראשונה יחטפנה איך שיהיה.

ח-

יש להתחזק ביותר להאמין בכל אופן של התבודדות, יהיה איך שיהיה, שהיא בוודאי נקראת בשם 'התבודדות' ואין ספק שפעלה למעלה. אף שמרגיש בודאות שזה לא בדיוק נקרא 'התבודדות', כי הרגשות אלו הם המרחיקים ביותר את האדם מהשייכות להתבודדות, ועל כן יש להזהר ביותר שלא לצאת מה'התבודדות' בהרגשה לא טובה.

לקראת שבת 'שפכ'י פרשת 'לדבר בינו לקונו' בו מתאחדים יחידיו להתחזק בעצה הנפלאה לדבר עם השם יתברך כדבר איש אל רעהו, נביא כמה עצות למעשה:

א-

לפני שאדם שואל מה עושים בהתבודדות, יש לו לאדם להגיד לעצמו בכל יום מחדש מהו מטרת ההתבודדות - להיות מקושר לה'.

ב-

אפילו שיש הרבה פרטים בהתבודדות, כמו: לספר מה שעובר עליו, תפילה ובקשה, לרצות ולפייס, הודאה, שבח הבורא, משפט וחשבון הנפש, וידי דברים, צעקה וזעקה, אנחה, לספר לה' את הרצונות והכיסופים, שתיקה, להרים העיניים לפני ה', נקודות טובות, לדבר לאברים דברי מוסר, לדבר לאברים דברי התחזקות, לחפש עצה, לעשות מהתורות תפילות. בכל זאת אין סדר קבוע להתבודדות, לא בסדר הדיבורים ולא במהות הרעיון.

ג-

כאשר המטרה ברורה, כבר לא משנה באיזה צורה הוא מתבודד, כי העיקר החדש הקשר האישי עם ה'. וכמו שאין מתכננים איך תיראה שיחה עם חבר, ונותנים לשיחה להתפתח מעצמו, כך צריך להבין שהקשר עם ה' צריכה להתפתח לבד בכל פעם באופן אחר, באופן טבעי, ופעמים אף שתיקה נקרא בשם קשר.

ד-

אחד המניעות הוא הרצון להרגיש הרגשות, או לחקות אחרים או את עצמו ביום אחר.

נצור לשונך הלכות רכילות

צריך האדם לעמוד בנסיון ולא לדבר רכילות: א. אם חבירו שואלו מה דברו עלי? או מי עשה לי כך וכך? אף שטבע האדם שרוצה לעזור לחבירו, אסור לגלות לו שדברו עליו רעות או עשו לו עוול, אם לא היה תועלת לחבירו לתקן את הנזק או להשמר מנזק.

ב. אפילו אם השואל הוא אדם שחיביים בכבודו, כגון הוריו או מוריו, אסור לספר להם רכילות. כגון אם שואלים אותו: מי עשה דבר זה? (והוא מבין שמקפידים על זה) ואם יש להם תועלת מהידיעה שיוכלו לתקן את הנזק או לשמור את עצמם מן הנזק לעתיד מותר, כנ"ל.

ג. אפילו אם ילעגו לו או יצחקו עליו בגלל סירובו לספר רכילות. אסור לדבר רכילות.

ד. גם אם ישנאו אותו ולא ירצו להתחבר איתו בגלל שאינו מדבר רכילות. אסור לדבר רכילות.

וְרֹצֵחַ (-נִקְ) לְהֵבִיא אֶת בְּלֻעָם שֶׁכֵּל בּוֹחֵ בַּפֶּה, שְׁהִיָּה מִסְתַּכֵּל תְּמִיד בְּעֵינֵי רֵעֵה עַל כָּל אֶחָד לְמִצְאָ בּוֹ מוֹם וְחֶסְרוֹן;

איצר היראה מהלכות מו

הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

רְגַעִים גְּדוֹלִים". וַיִּשְׁבֹּךְ בְּתַבַּת "גְּרוֹיֶסֶע" (גְּדוֹלִים), לְרַב שְׂמֻחָתוֹ בְּחִמְשֵׁת רְגַעֵי הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁצָּכָה לְחֹטְפוֹ, עַל אֵף רַב הַטְּרָדָה וְהִדְחָק:

פַּעַם דָּפַק רַבִּי נְחֵמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר אִיזָה מִסְמָר לְקִיר, וְקָבַל עַל יָדָי זֶה מִכָּה בְּאַצְבָּעוֹ. וְכִשְׂרָאָה זֹאת מוֹהֲרֵנִי"ת אָמַר לוֹ: "פֶּאָרוּוּאָס הָאָסְטוֹ נִישְׁט גֶּעֶבְעֵטן אוֹיף דַּעַם פֶּאָרן קְלֶאפֶן דָּאָס טִשְׁוּוּאָק, זָאל זִיךְ נִישְׁט קְלֶאפֶן דִּי פִינגֶער" - "מִדּוּעַ לֹא הִתְפַּלַּלְתָּ לְשֵׁם יְתְבָרְךָ לְפָנַי שֶׁדְּפַקְתָּ מִסְמָר, שְׂלֹא תִקְבַּל מִכָּה בְּאַצְבָּעוֹתֶיךָ".

מוֹהֲרֵנִי"ת אָמַר: "טוֹב שֶׁרְגַלֵּי עֲצֻמוֹ הָאָדָם בְּרַבִּי הַתְּפִלָּה, עַל אֵף שְׂמֻתְפַלֵּל בְּעֶקֶר עַל צָרְכּוֹ הַגִּשְׁמִיִּים. כִּי כִשְׂרָאָדָם עוֹסֵק כְּבָר בְּתַפִּלָּה אֵף עַל הַדְּבָרִים הַגִּשְׁמִיִּים, מִחֲמַת רַב תְּפִלוֹתָיו יִכְנִיס כְּבָר מִמִּילָא תְּפִלוֹת כָּל שָׁהָם גַּם עַל דְּבָרִים וְחִנְיִים": שיח שרפי קודש

מוֹהֲרֵנִי"ת אָמַר: "הֵיכָן שְׁאֲנִי רוֹאָה אִיזָה חֶסְרוֹן, אוֹ שְׂלֹא הִיָּה לוֹ כָּלל הַתְּבוּדוֹת. וְאִם הִיָּה לוֹ, הִרִי שְׁהִיָּה לוֹ קְוֵט":

רַבִּי נְחֵמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר, הִיָּה דִרְכּוֹ לְהִכִּין וְלְהִטִּיב אֶת הַנְּרוֹת וְלְהִטְמִין חֲמִיץ לְכַבּוֹד שְׁבֵת קֹדֶשׁ בְּבֵית מוֹהֲרֵנִי"ת. פַּעַם עָבְרָה שְׁבֵת קֹדֶשׁ, כְּשִׁהִיָּה עֹסֵק לְהִטִּיב אֶת הַנְּרוֹת סְמוּךְ מְאֹד לְכַנִּיסֵת הַשְּׁבֵת, נִגַּשׁ מוֹהֲרֵנִי"ת אֶל הַמִּשְׁקוּף, וְשָׁם יָדוֹ עַל הַמְּזוּזָה שֶׁבְּדַלֵּת, וְאָמַר לוֹ: "נְחֵמָן! עַס וְעַס זִיין פִּינְעָף מִינַט זְאָלְטְטוֹ מִיר זָאגֶן" - "נְחֵמָן! כְּשִׁינְעֵבֶר חֲמִשָּׁה דְּקוֹת תּוֹדִיעֵנִי". וְרֹאָה רַבִּי נְחֵמָן אִיךְ שְׂמוֹהֲרֵנִי"ת מִתְּפַלֵּל וְיִתְבּוֹדֵד לֹה' יִתְבָּרַךְ. וְיִמְרַב לְחַץ הַזְּמַן וְהִדְחָק, הִבִּיט כָּל הַעֵת רַבִּי נְחֵמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר עַל הַשְּׁעוּן, אִם עָבְרוֹ כְּבָר חֲמִשׁ דְּקוֹת. וְכַלּוֹת הַזְּמַן, כְּשִׁרְמָה לוֹ רַבִּי נְחֵמָן שֶׁכְּבָר עָבְרוֹ חֲמִשָּׁה רְגַעִים, אָמַר לוֹ מוֹהֲרֵנִי"ת בְּשִׂמְחָה: "נְחֵמָן! גְּרוֹיֶסֶע פִּינְעָף מִינַט" - "נְחֵמָן! חֲמִשֵּׁת

בדד ביער

המשאית הצבאית נוסעת לדרכה, קפץ לעברה כשהוא נתלה בידי על מחיצתה האחורית ונאחז בה בכל כוחותיו. החיילים החלו מכים בקתות רוביהם על ידיו. בלית ברירה הירפה את אחיזתו. הוא נותר לבדו על אדמת היער, כשהמשאית מתרחקת ועמה צחוקם השטני של הפולנים.

ר' דוד מצא עצמו בודד לנפשו, בלב קרחת היער, אי-שם במרחביה הפראיים של רוסיה האסייתית. באפילה מוחלטת, ללא שידע אפילו היכן הוא מצוי ולאיה כיוון עליו ללכת. הפחד והייאוש איימו להכריעו; האמנם גזר עליו לסיים את חייו במקום נידח זה, להיות למאכל לחיית-יער ולא לזכות אפילו לקבר ישראל?

באותם רגעים נטל את נשקו לידו: ההתבודדות. החל שופך לבו לפני ה', בתחנונים מעומקא דנשמתא, כשהוא מבקש מהבורא שיעשה לו נס ויציאא מכאן לחיים ולשלום. והשומע תפילה קיבל את תפילתו. לא חלפו אלא שעות ספורות, ולפתע טרטור מנוע מפר את השקט. מי יודע מי הנוהג בו? חלפה בו המחשבה. התברר כי זהו רכב של הצבא הפולני. סימן להם בידי

כאשר הזדעזעו מוסדות תבל ומלחמת העולם השניה פרצה, נמלט ר' דוד נובומינסקי, חסיד ברסלב מפולטוסק שבפולין, לרוסיה. הוא התגלגל ממקום למקום והועסק על ידי הרוסים בעבודות שונות.

בשלהי שנת תש"ב מצא עצמו על גבול טיבט, שם שמע כי בקזחסטאן מגייסים יהודים ופולנים לצבא הפולני הגולה, הנלחם לצד הצבא האדום נגד הגרמנים. ר' דוד הצליח להגיע לגוואר ולהתקבל כחייל, כשעיקר מטרתו להגיע באמצעות כך לארץ ישראל.

יהודי מתבודד ביער ציור יחיאל אופנר

והם עצרו, הוא סיפר שהפלוגה שלו שכחה אותו ביער, והם אספו אותו עמם.

נפלאים דרכי ההשגחה. ר' דוד מגיע יחד עם הגדוד הפולני לטהרן שבפרס, שם נודע לו כי הגדוד עומד בימים הקרובים לעשות את דרכו ברכבת לכיוון אירופה, כשברכס יעברו ב'פלשתניה' הלא היא ארץ ישראל. הידיעה הציפה אותו בהתרגשות עזה, למרות שלא ידע האם תהיה לו הזדמנות לערוק ולחמוק מן הרכבת.

כשהגיעה הרכבת למושב 'צמח' עלו בני מושבים מעמק בית שאן וירעאל, במספר מקביל של אותם חיילים יהודים בצבא הפולני. ל' דוד ניגש מושבניק מכפר-יהושע ושאלו 'דו ביסט א ייד?' (אתה יהודי?), כשענה בחיוב, אמר לו הלה 'הכנס את כל מסמכך האישיים למעיל ופשוט את מעילך' הם התחלפו במעילי השועלים הכבדים, ובהגיעם לכפר-יהושע שבעמק יזרעאל הורה לו לרדת מהרכבת ולהיטמע במושב.

כך הצליח ר' דוד להגיע לארץ הקודש. כאן הקים את ביתו מחדש, וזכה להאות דורות ישרים מבורכים. לימים נהג לספר על נסי ה' ונפלאותיו שלא עזבוהו בזכות עצת ההתבודדות.

עקב האנטישמיות ששררה בגדוד, הסתיר את יהדותו. היו לו תפילין שאותן החביא במקום סתר ומדי יום הניחן לרגעים ספורים בהיחבא. באחד הימים נסע עם עוד חיילים - כולם גויים - במשאית בתוך היער, הם נעצרו בלב היער שם שהו עד לרדת היום. השמש נוטה לערוב, ר' דוד עדיין לא הניח תפילין היום, אך מה אפשר לעשות? הם כולם יחד והוא חשוף לעיניהם, החל לחפש מקום מסתור עד שמצא שוחה קטנה, נכנס לתוכה והניח במהירות את התפילין.

איתרע מזלו ואחד החיילים הבחין בו, הלה פתח בצעקות: "ז'דאק!" ר' דוד עמד בין השיחים מבוהל כולו ולבו הולם בחזקה. זהו. סודו התגלה. כעת יקרה הגרוע מכל. מולו ניצב החייל הפולני ובעיניים רושפות הביט ברצועות השחורות הכרוכות סביב ראשו וזרועו; "ז'דאק!" סינן בתדהמה מהולה בשנאה התומית, החייל מיהר לשתף את חבריו לגדוד בתגלית המרעישה: "לא תאמינו, מתברר שנובומינסקי יהודי!"

חיילי הגדוד הפולני החליטו כולם פה אחד: "משאירים את היהודי כאן לבדו ונוסעים הלאה בלעדיו, עליו להכיר לנו טובה על שאנו מותירים אותו בחיים." ר' דוד, שחסון היה, לא התכוון לוותר. בעוד

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה - התורה הזמנית - מאמר י' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַכְנִיעַ הַקְּלִיפּוֹת, הֵינּוּ הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַמְחַשְׁבוֹת וְהַתְּאוּזוֹת וְהַבְּלִבּוֹלִים וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁבְּמִדְרָגָה, אֲלֵא עַל יְדֵי גְדוּלוֹת הַבּוֹרָא. כְּמוֹבֵא בַּפְּנּוֹת שֶׁל 'הוֹדוּ לַה' קְרָא בְּשֵׁמוֹ, שְׂזָה הַמְּזֻמּוֹר נִתְקַן לְהַכְנִיעַ הַקְּלִיפּוֹת שֶׁבְּיִצְרָה, כִּי נִתְעוֹרְרִים נֶגְדַּ עֲשִׂיָּה שְׂעוּלָה בְּיִצְרָה, וְעַל יְדֵי שְׂמֻזְמִירֵין גְּדוּלוֹת הַבּוֹרָא נִכְנָעוּ, עֵינַי שָׁם. כִּי 'פְּנִימִיּוֹת הַיִּצְרָה עוֹלָה לְבְרִיאָה, וּפְנִימִיּוֹת עֲשִׂיָּה עוֹלָה וּמְלִבִּישׁ לְחִיצוֹנִיּוֹת יִצְרָה' עֵינַי שָׁם:

הכנעת הקליפות ע"י גדולת הבורא

בזה מבאר רבינו את העצה העיקרית, איך להחזיק מעמד כשעולים מדרגא לדרגא, שאז מתעוררים מחדש כל הבלבולים והדמיונות והתאוות, שעיקר העצה היא גדולת הבורא, כי גדולת הבורא יש לה כח להכניע את הקליפות והדמיונות שמתעוררים מחדש בכל מדרגה והביא בזה רבינו את מה שאומרים הודו לה' קרא בשמו, כשמתחילים פסוקי דמרא, שזה מחמת שעולים מדרגא לדרגא, כי בקרבנות מתקנים את עולם העשייה, ואחר כך בפסוקי דמרא עולים לעולם היצירה, ואז מתעוררים הקליפות מחדש, ועל כן אומרים את הפסוקים של הודו לה' קרא בשמו, שהם פסוקים של גדולת הבורא, כדי להכניע את הקליפות שמתעוררים אז.

עיקר העצה הוא ע"י כח הדיבור

ומזה אנו לומדים שעיקר העצה של גדולת הבורא הוא להזכיר בדיבור את גדולת הבורא, וכמוכן שזה בכמה וכמה דרכים, כי זה נמצא בפסוקי דמרא ובג"ל, וכמו כן בכל התפילות והברכות שקבעו חז"ל, וכמבואר בדברי מוהר"ת (בהלכות ברכת הריח הלכה א) שזהו ענין הברכה ראשונה וברכה אחרונה שתקנו חז"ל על כל מאכל ומאכל, אבל האדם יכול להוסיף עוד ועוד דיבורים של גדולת הבורא וכפי שיתבאר. וכן הזכיר רבינו בתחילת המאמר את הפסוק נופת תטופנה שפתותיך שמרמוז על כח הדיבור, [וכמבואר בדברי מוהר"ת בהלכות מתנה הלכה ה אות יג], כי עיקר הכח להכניע את המדמה ולעלות אל הכל הוא ע"י הדיבור, [וכמו כן השמיר היא תולעת שמרמוז על התולעת שכוחה בפיה וכמו שנתבאר שם].

עיקר הזמן לזה הוא בעת ההתבודדות

ועיקר העצה בזה למעשה הוא בעת שאדם מיישב דעתו בהתבודדות בינו לבין קונו, שאז בקל יותר להתבונן בגדולת הבורא, הן בגדולת הבורא בכללות ובפרטות במה שכל הבריאה צועקת כבוד ה', והן ובעיקר בגדולת הבורא הפרטי, שהוא החסד שעושה הש"ת עם כל אחד ואחד מישראל שקרבנו לעבודתו, ובפרט מה שקירבנו לצדיקים שמקרבים אותנו לעבודתו יתברך, שכל זה הוא גדולת הבורא, כי עיקר גדולת הבורא הוא החסד שהוא עושה עמנו, [וכמו שמבאר מוהר"ת בהלכות מתנה הלכה ה' אות ט שהעצה שהזכיר רבינו בהמשך לשמוח במה שזכה להתקרב להש"ת וזכה להתקרב לצדיקים שמקרבים אותו להש"ת, כל זה הוא ענין אחד עם מה שהזכיר רבינו קודם לכן את העצה של גדולת הבורא, כי זה עצמו עיקר גדולת הבורא, כי עיקר גדולת הבורא הוא חסדו יתברך, עיני שם באריכות].

כי אף שהציאה מהמדמה והעלייה אל השכל, היא עבודה שנוצרת ושייכת בכל עת ובכל רגע, כי המדמה נמצא ושולט בכל דבר ובכל עניין, וכפי מה שאדם הולך אחר המדמה, כך הוא מתגשם יותר ויותר רחמנא ליצלן, עד שעיי"ז עלול ליפול ולהיכשל בדברים חמורים מאוד, והכל מתחיל מבלבולי המדמה שעיי"ז מתגברים הנסיונות והתאוות, ומאידיך כפי מה שאדם הולך אחר שכלו, ועולה יותר ויותר אל השכל, עד שההסכלות שלו היא יותר ויותר הסתכלות על פי השכל, כך יש לו את הכח להתגבר על הנסיונות והתאוות, ולעלות ולהתקדם בתורה

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

"לא הָבִיט אֶן בְּיַעֲקֹב"

ניצד לומד את זה

רבינו ד"ל?

תשובה לחידה הקודמת:

על מה עיקר 'התחזקותנו, סמיכתנו, תקוותנו ותוחלתנו' עתה בגלות? על התפילה ועל כח הדיבור. שאין נחונה אלא בפה.

ליקוטי הלכות, בשר וחלב, כז

הזוכה: זאול לערנער ומוס"ב זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

תניינא יז

ובעבודה בכל עניין ועניין, ולכן בוודאי שביסודו, עניין זה שייך בכל רגע ורגע ממש.

אבל אף על פי כן, סוף סוף במשך היום המדמה מתגבר מאוד מאוד, עד שכמעט אי אפשר לאדם להילחם במדמה ולהכניעו, כי הדמיונות והבלבולים של המדמה נראים חזקים מאוד, (כי זה עצמו חלק גדול מהבלבול של המדמה, שמדמה ומבלבל את האדם כאילו אי אפשר בשום אופן להכניע ולשבור נסיונות ותאוות כאלו). ועל כן עיקר הזמן שאז האדם יכול באמת לעלות אל השכל ולהכניע את המדמה, הוא הזמן של ההתבודדות שאז האדם יכול ליישב דעתו, ולראות ולהתבונן איך כל הדמיונות והתאוות שמתעוררים ע"י המדמה, הם באמת דמיונות ואין בהם שום טוב אמיתי, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, והעיקר, להתפלל להשי"ת שיזכה להרגיש ולחיות כך איך שכל התאוות והבלבולים והדמיונות הם באמת דמיונות.

ואז יכול האדם להתחיל להתבונן בשכל המופלא שמתגלה בספרי רבינו ובדברי מוהר"ת על כל עניין ועניין, עד שלאט לאט השכל באמת מתחיל להשתנות והאדם מתחיל להסתכל על דברים אחרת, ובעיקר ע"י שהאדם מתפלל ע"י להשי"ת שיזכה באמת לחיות עם השכל שמגלה רבינו על עניין זה, ועם השכל שמגלה רבינו על עניין זה, וע"י שהאדם חוזר ע"י עוד פעם ועוד פעם ומתפלל ע"י להשי"ת, ע"י בהמשך הזמן הוא עולה עוד מדרגה ועוד מדרגה, עד ששכלו משתנה לגמרי לגמרי.

וכמו כן אז הוא עיקר הזמן ליישב דעתו ולהתבונן בעוצם החסד הנורא שעשה השי"ת עמו במה שקרבו לעבודתו יתברך, וקירבו לצדיקים שמקרבים אותו להשי"ת, שזהו עיקר הדרך להכניע את הקליפות וכנ"ל, אבל כשאדם טרוד במשך היום, קשה לו מאוד ליישב דעתו במחשבות הפשוטות והאמיתיות האלו, ובפרט כשנוסף לזה גם כל בלבולי המדמה שלא מפסיקים לבלבל את האדם בדמיונות ותאוות בכל רגע ורגע, אבל בעת ההתבודדות, יותר ננקל ליישב את דעתו ולהתבונן בעוצם החסדים שעושה השי"ת עמו, עד שיזכה לשמחה של מצוה שע"י"ז יוכל להכניע את המדמה.

והעיקר ליישב דעתו ולהתפלל על הטעות שטועין בו החסידים הרבה שנדמה להם שנפלו ובאמת אין זה נפילה כלל, כי באמת הדמיון הזה הוא עיקר מה שמפיל את האדם מעבודת ה' לגמרי, ועל כן צריך הרבה להתפלל להשי"ת לזכות לידע ולהרגיש ולחיות את האמת הזאת שבאמת אין זה נפילה כלל אלא הוא אך ורק עלייה מדרגה לדרגה, אבל כל זה צריך הרבה תפילה והרבה יישוב הדעת.

ולכן מובן בפשיטות, שעיקר העצות שמבאר רבינו כאן, מתקיימים בשלימות בעת שאדם מיישב דעתו בהתבודדות בינו לבין קונו, (מלבד הכח הסגולי של הדיבור וכנ"ל), אבל מאידך, פשוט שאין די בעת ההתבודדות, אלא העיקר הוא ליקח את הכח שקיבל בעת ההתבודדות, ולילך עם זה במשך היום כפי מה שאפשר לו, כי אף שבמשך היום מתרבים הבלבולים מאוד מאוד, אבל אחר שיש לאדם זמן של יישוב הדעת שאז מתקומם תכונת שכלו, יש לו כבר את הכח גם במשך היום להיזכר בנקודה של שכל, וכך עוד נקודה ועוד נקודה, עד שיזכה לעלות יותר ויותר אל השכל ולצאת מהמדמה.

גדולת הבורא הוא עיקר השכל דקדושה

ובאמת גדולת הבורא עצמה היא עיקר השכל דקדושה, ההיפך מהמדמה שרואה בכל דבר רק תאוות וגשמיות, אבל כשאדם הולך אחר השכל, אזי הוא רואה בכל דבר את גדולת הבורא יתברך, וכך אצל הצדיקים הגדולים, אין שום תנועה קלה שאינם רואים בה רק את גדולת הבורא יתברך, והאדם צריך לילך בזה ממדרגה למדרגה כפי כוחו, לראות יותר ויותר בכל דבר רק את גדולת הבורא.

לְבַד שְׂמִינִי אֶת עֲצָמוֹ וְרוּחָהּ לְדַבֵּר
 רַק שְׂאִינִי יְכוּל לְדַבֵּר גַּם זֶה יְקָר
 מְאֹד אֶצְלֵה יִתְבַּרְךָ... כִּי הִפְלֵ מֵאִתּוֹ
 יִתְבַּרְךָ רַק הָאָדָם צָרִיךְ לְהִכִּין אֶת
 עֲצָמוֹ בְּרִצּוֹנוֹת וְכִסּוּפִים וְה' יַעֲזֹרוּ
 לְדַבֵּר וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ (ליקו"ה הל'
 שילוח הקן ה', כ, ובהשתפכות
 הנפש אות עט), שזה בחי' של
 בכח / הממון הנמצא ביד איש
 הישראלי 'כי שם מקומו' (אך
 עדיין אינו מאיר) / ענין הסמיכה,
 על הבהמה בשעת הקרבת
 הקרבן.
 ב. הדיבורים שמדבר שינו לבין
 קונו, שזהו ענין השכל בפועל,
 כמובא במאמר (אות א) שהוא
 בחי' 'לי הכסף ולי הזהב', ובבחי'
 'ישראל אשר בך אתפאר' וכי,
 וכו' ש'הוא בחינת הדיבור' / ענין
 התנהרות הגוונין עילאין / ענין
 היוודי.

ג. השמחה שלאחר ההתבודדות,
 כמו שאמר רבינו 'ושאר כל היום
 יהיה בשמחה', שזהו ענין השכל
 הנקנה (כמו שאמר חז"ל 'יש
 קונה עולמו בשעה אחת') /
 ענין התפארות השי"ת שנאמר
 'ישראל אשר בך אתפאר', ענין
 השחיטה שדרך כך מכניעין
 ומשברים את המדמה לגמרי.
 ברכה: יצחק זאב קניג ב"ש

שמשם מכניעין את המדמה
 וקונים את השכלים, כוח פועל
 ונקה, כאמור.

ועוד אנו רואים חלוקה זו בענין
 הממון שבסעיף ב, כי הנה מבואר
 שם שא"א להכניע את הקליפות
 והמחשבות והתאוות וכו' כי
 אם ע"י גדולת הבורא, דהיינו
 ע"י צדקה, והמעין היטב יראה
 שגם ענין זה מתחלק לשלשה
 שלבים, א. עצם כך שהממון מגיע
 למקומו, דהיינו לאיש הישראלי
 אך עדיין אינו מאיר. ב. שנותן
 את הממון לעני הגון - צדקה,
 שע"י מתנהרין הגוונין עילאין. ג.
 שהקב"ה מתגלה ומתפאר בהם,
 בבחי' 'לי הכסף ולי הזהב', ובבחי'
 'ישראל אשר בך אתפאר' וכי,
 הרי שיש לנו שלש נקודות שכל
 אחד מהם כולל שלשה חלקים,
 כמבואר.

ויש להקביל לשלש חלקים אלו
 את הציור העיקרי של עבודת ה'
 והוא עבודת ההתבודדות, שיש
 בה גם כן שלשה חלקים, א. עצם
 העמידה לפני השי"ת, שהאדם
 מוכן ומזומן לעמוד לפניו שעה בד
 בלבד, שזה חלק עיקרי וחשוב עד
 מאד בעבודת ההתבודדות, כמו
 שאמר רבינו, 'פי ההקנה והרצון

לכבוד מערכת עלה לתרופה
 בימים אלו שנתעורר בין אנ"ש
 ענין ההתבודדות, ראיתי לנכון
 לקשר עצה זו לתורה הנלמדת
 כעת.

הנה בסעי' א, אחר שפרט את סדר
 ענין השכלים, כוח, פועל, נקנה,
 דהיינו הכנת המדמה, מצייין
 רבינו וז"ל 'ועקר המעין ההקמה מן
 המקדש יצא, פי שם ה'י מקריבין
 הקרבנות, ש'הם ה'הקריבין ו'ל'ה
 ה'דמיון, ובקטע שאחרי סעי' ה,
 השייך ג"כ לסעי' זה, מבאר רבינו
 את ענין המקדש שמשם יוצא
 מעין החכמה, וז"ל 'על כן הוא
 צריך להביא קרבן מ'המחיות, וצריך
 לסמך עליו, ולהתנדות כל הטאיו
 על הקרבן בשעת הסמיכה, ועל
 ידי זה נמשכין כל הטאיים וכל
 כח המדמה על ההקמה, ש'היא
 בחינת מדמה פנ"ל, ואחר כך
 'תכף לסמיכה ש'היתה, וש'חטין
 ההקמה לקרבן, ועל ידי זה נקנע
 ונשבר המדמה'.

כלומר, שגם בענין הקרבן מתחלק
 התיקון לשלשה חלקים אלו, וקיים
 סמיכה, וידוי שחיטה, ומקשרי
 המאמר עולה שהם אותם שלשה
 חלקים שבהשגת השכל ושבירת
 המדמה, וזהו בעצם מעין החכמה,

טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (כב)

לעשות מהתורות תפילות

א] עיקר הענין של ההתבודדות הוא לשבת
 לבד במקום שקט, ולפתוח את כל הכאבים
 היושבים לנו על הלב. וזו עיקר התפילה שיש
 בכוחה לקרב אותנו להשי"ת, לדבר מהנקודה
 השייכת לליבו באותו העת.

אך לאחר שפתחנו את הבעיות, יש לראות
 לקשר זאת לדברי תורה של הצדיק, שהוא
 מכוון אותנו גם איך להסתכל נכון על החיים.
 שהרי התורה היא המגלה לנו מה רצון ה'
 מאיתנו, ואם היינו חיים עם התורה כראוי לא
 היה לנו שום סבל.

ב] ולדוגמא: בתורה כ"ה רביז"ל מלמד אותנו
 שצריך לצאת מ'מכח הדמיון ולעלות אל השכל.
 ולכן לאחר שהתחלנו לספר על מה שכואב לנו
 עכשו, יש להזכר בתורה שלמדנו, שיהודי צריך
 להתבונן בשכל אמיתי בכל מקרה שעובר עליו,
 וממילא אפשר להתחיל לבקש על זה בעצמו,
 חוץ מהפתרון לכאב עצמו, נתחיל לבקש
 לצאת מהדמיון, ושנזכה להסתכל על פי השכל
 האמיתי על הכאב שלנו.
 ג] ואז, תוך כדי הדיבור ושיחה עם ה', נתחיל

לראות שקשה לנו לזכות להסתכל בפנימיות
 של הבעיות, כי הדמיון וההרגשה חזקים יותר,
 ואז נתחיל להתפלל על העצות שרבינו נותן לנו
 באותו תורה איך לזכות לצאת מהדמיון, שיש
 בה ג' שלבים, שכל בכח, שכל בפועל וכו'.

ד] ולכן יש לדבר את מה שכואב, ולהניס תוך
 כדי דיבור, תורה ודעת אמת, הסתכלות נכונה
 של צדיקים, איך הם מתייחסים לבעיה, כי
 לא תמיד הישועה היא מה שאנו חושבים, כי
 פעמים שעיקר הישועה היא לקבל הסתכלות
 נכונה ומדוייקת יותר על המציאות.

ה] לעומת זאת יש לדעת שלפעמים הדרך
 הוא דווקא בכיוון הפוך. כי לפעמים קשה
 להתחיל לספר לה' את מה שכואב בלב, ואז
 העצה היא להתעלם מהבעיה, ורק להתחיל
 להתפלל בפשיטות על איזה תורה שלמדנו.
 וכך להתפלל בלי להתייחס ישירות לבעיה
 שעובר עלינו עכשו, ותוך כדי השיחה עם ה',
 יהיה יותר קל לקשר את הבעיה שעובר עלינו,
 לפרט את הענין, ולבקש מה' שיעזור לנו שם
 לדעת שהכל הוא לטובה וכו'.

לזכור בעלמא דאתי

"סיפור לי יהודי מהעיר אומן של השנים ההם, שבהיכל הקלויז שבאומן בשעות של אחרי הצהריים, כשסיימו עבודתם ובאו לביהמ"ד - ראו הן אצל העובדי ה' והן אצל הבעלי בתים, התמדה נפלאה בעבודת ה', בתורה ובתפילה, וכל רגע היה יקר אצלם מפז ומפנינים וניצלו אותו עד תום.

תפילת מנחה פשוטה של ימי חול, היה אצלם כמו ראש השנה במקום אחר, ואפילו יותר מכך. בכל כוחם הזדרזו לחטוף עוד ועוד מהיום. היום עובר! היום עובר! צריך למלא את היום בתורה ובתפילה, בסוד מרע ועשה טוב, בתפילות, באמן יהא שמיה רבא, ברכו, אמן וכו' וכו'. הבעלי בתים גם חיפשו למי אפשר לתת צדקה, שהיום יתמלא בטוב, הרי היום עובר!

הסיבה להנהגה זו הייתה תוצאה מקיום עצת ההתבודדות. שכן, אחת מתוצאותיה של ההתבודדות היא: התדבקות בזכרון תמידי בעלמא דאתי! ולחיות את החיים באופן של התחדשות תמידית בעבודת ה'. ההתבודדות אינה רק ענין של חשבון נפש גרידא, אלא היא מביאה את האדם לידי מחשבה תמידית על כך שיש עוד עולם ולא נשארים פה לנצח. וכאשר מתדבקים בעלמא דאתי זוכרים היטב

עומק הפרשה

התבודדות מנקודת האמת שבלבך

משה הביא את בלעם שכוחו בפה של טומאה, ויכול כביכול לעמוד כנגד כח התפילה.

ואכן, בלעם ניסה מכל כיוון לבטל את כח התפילה של ישראל, ניסה להקריב קרבנות שהם כנגד התפילה, עוד קרבן ועוד מזבח, אך ללא הצלחה, עד אותה הפעם שהביט לאהלי ישראל וראה את שורש כוחם - התבדלות שהיא שורש האחדות.

כח התפילה הוא כשכל אחד מתבונן בתוך נפשו, לראות מה הוא צריך באמת, שנים עשר שבטי ישראל הם כנגד שנים עשר דרכים בתפילה (ליקו"מ ט), אך כל שבט שוכן לעצמו, ואף בתוך השבט כל אדם היה מגודר בתוך אהלו ואין פתחו מכון כלפי פתח חברו, כי כל אחד היה נסוק במה הוא צריך לתקן, על מה הוא צריך להתפלל, מה היא האמת של התפילה שלו, כל אחד נזהר מלהתפלל באמת של חברו אלא באמת שלו בלבד.

כשראה בלעם כך מיד 'עלה בלבו לברכם', שכן כשהאדם עומד במקום כזה ותפילתו אינה אלא על נקודת האמת שבלבו, ישלה כח לעלות מעלה מעלה ואף מלאך רע יענה אמן על האדם ועל העם העומד במקום כזה, אכ"ר.

(ע"פ ליקו"ה הלכות נזיק שנים ה, ג ועוד).

וַיֵּשָׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְשִׁבְטָיו וְתַהֵי עֲלָיו רֹחַ אֱלֹהִים (במדבר כד, ב)

'ראה כל שבט ושבט שוכן לעצמו ואין מעורבין, שאין פתחיהם מכוונין זה כנגד זה, שלא יציץ לתוך אהל חברו, עלה בלבו שלא יקללם' (רש"י).

בלעם אבי אבות הטומאה היה - לעומת משה רבינו אבי אבות הקדושה, בלק שידע את שנאתו לישראל שכר אותו שיקללם, באמרו "כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאור יואר" (שם כב, ו), בבואו לקלל את ישראל כדרכו נגלה אליו השי"ת, העמיד רסן בפיו, והכריח אותו לברך את ישראל, מכאן לא היה יכול להוציא מלה אחת מלבו ואף לא לשתוק (רש"י שם כג, ז).

כך היה שני פעמים, אך בפעם השלישית שינה בלעם את הסתכלותו, הפך את טעמו ועלה בלבו שלא לקללם.

והדבר תמוה מה גרם לבלעם הרשע לשנות את טעמו ודרכו, ולברך מרצונו את ישראל.

מבאר מוהר"נט, כוחו של בלעם הוא בפה, כנגד כוחו של משה רבינו שהוא בפה קדוש, לפעול את הכל בדרך של תפילה, להעלות את תפילות ישראל ולעשות מהם נחת רוח לפני השי"ת, כשרצה בלק לבטל את כוחו של

עצות להחדיר בבני הבית את העצה של לדבר בינו לקונו

בשעה שקשה לנער והוא מספר לנו על קשייו אפילו קשיים שאיננו מזדהים איתו, כמו כעס על הישיבה וכו', יש להקשיב לו להכיל את הכאב, ואחר כך [רק אחר שהקשבנו לו] ללמדו לספר זאת לה', כי זהו הדבר היחיד שיוכל לעזור לו. ואדרבא הרגעים האלו שקשה לו, הם הכלי להכניסו אל הדרך הנפלא הזו.

כשהנער מספר על קושי בעבודת ה' והתגברות הנסיגות, או אפילו באיזה דבר שאנו תפסנו אותו, ואז מראים לנער שאנו מבינים את הקושי של היצר הרע שלו, ואומרים לו, תבקש על כך לפני השינה ותספר לה' כמה קשה לך, זה כלי נפלא שהנער מתקשר בעומק על ה'.

יש לספר בבית, הרבה מעשיות מענין תפילה, וכדאי ומומלץ מאוד לספר מעשיות מאנשים פשוטים ולא דווקא מצדיקים וחסידים גדולים, אדרבא מעשיות של בני דורנו המעוררים את כח התפילה והשיחה עם הבורא.

אף שבשאר עניני חינוך, פעמים שהאדם מתייאש מלהיות דוגמא אישית טובה, אך בענין זה של השיחה והקשר עם הבורא אפשר בקלות להוות דוגמא אישית, אין צורך להיות עובד ה' בשביל כך. ההיפך הנכון, ככל שהאדם לא דוגמא אישית, והוא מדבר מאמונה פשוטה בבית יש בזה כח גדול מאוד. כגון, בכל עת בו האבא עובר איזה קושי פרטי בהשגת פרנסה וכדומה, אפשר לספר בשולחן שבת על הקושי וההתמודדות, ואיך השיחה עם הבורא נותנת לו את הכח. וגם אם עדיין אין האב רואה ישועה, אדרבא זה בעצמו כדאי לשתף את בני הבית: "באמת עדיין לא ראיתי ישועה, אבל עצם השיחה עם הבורא מביאה לי כח להתמודד".

אם יש מצוקה כללית בבית שכל בני הבית מרגישים את הצרה כמו חולה ח"ו וכדומה, אזי זה הזדמנות להחדיר תפילה בבית [כמו שבפרטיות הצרה הוא בשביל לעורר תפילה אצל האדם, כך גם כלפי בני המשפחה], על ידי שמעוררים רוח של אמונה ותקוה בבית, אוספים את כולם ואומרים: רבותי כולנו הולכים עכשו לפעול ישועה, כולנו מתחזקים להתפלל חזק בשמונה עשרה, לפני השינה וכדומה להתפלל על הצרה הזו, ובעזרת ה' הולכים לראות ישועה. ואם בע"ה גם יהיה ישועה בפועל, לא לשכוח מהמעשה, ולספר את זה שוב ושוב בכל הזדמנות, להפוך אותו לגאוה של המשפחה - אנו משפחה שקשורים אל ה' ופועלים ישועות דרך תפילה.

עוד עצה טובה לעורר צעירים להאריך קצת בתפילת שמונה עשרה, לא כ'עובדים', אלא פשוט כעצה לפעול ישועות ולחיות חיים טובים יותר. ורואים זאת בחוש איך ענין זה מכניס בחורים לקשר עם הבורא וממילא לעוד ועוד ענינים בעבודת ה'.

◆ שְׁבֵט שֶׁפָּי: בשבת קודש זו, מתאחדים אנשי שלומינו תחת דגלו של רביה"ק אשר קרא והזוהר לכל החפץ לחוס על חייו - לעסוק מדי יום בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו. מדי שנה בשבת קודש זו - פרשת בלק, נעלה על נס את עצת העצות של רביה"ק, הן בשיעורים הקבועים, הן בשיחת חברים, וכמובן - כל אחד בינו לבין קונו. קהילות רבות אף הודיעו כי 'שבת שפכי' תצוין על ידי משפיעי הקהילה בין קבלת שבת למעריב, בדיבורי אש שלהבת במעלת ההתבודדות 'העולה על הכל'. בגלינות השבועיים 'טועמיה', 'קרוך אור', 'לביב', וכמובן כאן 'בעלה לתרופה', הוקדשו כלל המדורים לחזק ולהתחזק בעצת ההתבודדות. עם ה' חיזוק ותחזוקה!

◆ לרגל 'שבת שפכי': סדרת שיעורים בעצת ההתבודדות, מלאי דעת, אור ואמונה, ועם עצות מעשיות. מאת הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א. חייגו לקו כיסופים: 0772224336. שלוחה 2 < 6. שמונו ותחי נפשכם!

◆ "כי כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֱלֹהֵימוֹ בְּדַרְכֵי בְרוּחָנִיּוֹת, אֵיזוֹ הַתּוֹרָה הוֹלֶקֶת לְפָנָיו" (לקו"מ ח"ב י"ב): היום! עש"ק פרשת בלק - מתחילים רבבות עמך בית ישראל בלימוד מסכת כתובות בסדר 'הדף היומי'. עם מסכת כתובות על מאה ועשר דפיה, נצמד יום-יום; בימי בין במצרים - ובמשעולי הכיסופים לר"ה. בימים נוראים - ובירח האיטנים, עד לפתחם של ימי החורף הבעל"ט. יהודי יקר! הצטרף גם אתה אל התורה הקדושה שתלווה את כל דרךך!

יורל ע"י מכוני עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודיעה קולית 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: מסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וְהָיָה: "הַיּוֹם עַם לְבָדֵד יִשְׁמַע", שָׁמַע עַם קְדוֹשׁ כְּהָאֵל שֶׁשׁוֹמְרֵי לְבָדֵד, שָׁמַע מְקוּמָיו לְפָנָי עַמִּי בְּאֵי בְחֻרְיָהּ וְסֵבֶר דְּלִתְהֵי בְּעֵדָה חֲבִיבִי מְקַמֵּט רִגְעַ עַד יַעֲבֹר יָעֵם, שָׁמַע מִתְבַּדְּדִים בִּימֵם לְבָן קוֹנָם וְשׁוֹמְכִים שִׁיחָתָם לְפָנָיו כְּכֹל פֶּסַע חוֹשֵׁבִים כְּכֹל יוֹם עַל אֲדָרְיָתָם וְסוֹסָם הָאֲתוֹרָה, וְעַל-יָדֵי זֶה הֵם מְטוֹחִים מְכַל צֶר וְאֵיבִים וּמְסַטִּין, כִּי הֵם מְסַתְרִים עֵצָמָם בְּצֶל כְּנָפְיוֹ וְתַבְרָה תְּמִיד, בְּחִזְתָּ כִּי אֲתָה ה' לְבָדֵד לְבִטָּחָה תוֹשִׁיבֵנִי; שְׁעִי בְּחִזְתָּ בְּעֵדָה, בְּחִזְתָּ הַתְּבַדְּדוּת, עַל-יָדֵי זֶה שׁוֹכֵן יִשְׂרָאֵל מְטוֹחַ תְּמִיד, כִּי מִי זֶה עֹבֵד אֶת לַבֹּי מְגִשֵׁת אֶל הַשָּׁמַיִם וְתַבְרָה שָׁמַע מְסַתְרִים עֵצָמָן אֲגַלֵּוּ וְתַבְרָה.

וְהָיָה: "מִי מִנָּה עֲפָר יִשְׁקֹב", מִי יוֹכֵל לְמַנּוֹת וְלִשְׁעֵר יְקוּת קִשְׁתָּה כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שְׂדוּחִים עַל הַעֲפָר פְּשֻׁלִים לְבָרִים שֶׁמְבַקְשָׁה מְנוֹן לְבֵית פְּנִסָּה וְלִבְתֵּי מִדְּרָשׁ וְלִקְשָׁה פְּנֵי רַבִּים מְבַקְשָׁה וְלִשְׁפָּךְ שִׁיחָם בְּהַתְּבַדְּדוּת לְפָנָי הַשָּׁמַיִם וְתַבְרָה, שֶׁמְכַל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שְׂדוּחִים עַל הַעֲפָר מְגִשֵׁת תְּקוּמָתָם וְשִׁעֲשׂוּיָם גְּדוּלִים לְמַעֲלָה שֶׁאֵי אֲפָשֶׁר לְמַנּוֹתָם וְלִשְׁעֵרָם:

ליקוטי הלכות, בימות השחרה ה, פו, עייש וערב לך לעד!

יהלום

מְקַטֵּן וְעַד גְּדוּל, אֵי אֲפָשֶׁר לְהִיֹּת אִישׁ כְּשֶׁר בְּאֲמַת, כִּי אִם עַל יְדֵי הַתְּבַדְּדוּת:

ליקוטי מוהר"ר תנינין ק

אבל עד שלא יזכה להיות בדרגת הצדיק האמת, לא ייחשב אצלו שום התקדמות קטנה. אך כאשר תתמקד לבקש בפרטיות, אזי תתחיל להבחין איך השי"ת עזר לך הרבה, שבאותו היום זכית להוציא לפועל קצת מה שבקשת. ותוך תקופה קצרה תראה איך ההתבודדות עשתה איזה שינוי לטובה. ויהיה לך חשק להרבות בשיחה עם השי"ת, ותתקדם ביישוב הדעת מדרגא לדרגא, לבקש תמיד בפרטיות על הדרגא הקרובה אליך באותה זמן, ותראה התקדמות גדולה. באופן זה, יהיו לך גם יותר דיבורים מה לומר להשי"ת, כי עיקר הקושי להרבות בדיבורים הוא מחמת שמבקשים בכלליות.

אך גם אם נדמה לך שבאמת לא ראית שום ישועה, זכור הזהרת מוהר"ת: "אם לא יהיה טיפוש, ולא יפול בדעתו בשום אופן שבעולם ויתגבר ויתחזק ויתאמץ בתפילה יותר ויותר, אזי ע"י ריבוי התפילות יכמרו רחמי יתברך!" (קיצור ליקוטי מוהר"ר סי' ב')

אני מתפלל הרבה על מצבי ברוחניות, אך איני רואה שום התקדמות?

א] דבר זה איננו נכון כלל ועיקר, כי בוודאי שהשי"ת עזר לך הרבה, והתפילות התחילו לפעול, אלא שאינך יודע איך להסתכל ולראות את הישועות.

כאשר הנך מבקש על לימוד התורה, אל תבקש רק בכלליות, "זכני ללמוד תורה", "תן לי כח התמדה". אלא צמצם את התפילה בפרטיות, "זכני ללמוד תורה היום" - "זכני ללמוד בריציפות בסדר הזה", ואם יודע אתה על דבר מסויים שיכול להפריע לך את הלימוד באותו היום, תפרט זאת להשי"ת, שיתן לך כח או עצה איך להתגבר באותו היום על אותו דבר מסויים.

ב] כי בוודאי שכל תפילה פועלת, אך כאשר מתפללים בכלליות "זכני להיות איש כשר", בדרך כלל זה לא יקרה בבת אחת, לקום בפתע פתאום בבוקר, קדוש, טהור, מתמיד וצדיק, שהרי אדם בא לעולם להלחם ולעמוד בנסיינות, ולכן נדמה כאילו התפילה אינה עוזרת ח"ו, כי אפילו שהתפילה הועילה לעוד בכמה וכמה נסיינות,

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

התבודדות כהלכה

רק בטירחה גדולה, אפשר להחשיבו כמו מאחוריו. ד. אם הצואה מכוסה מכל הצדדים, וגם אין ריח רע נודף ממנה - אפשר לומר נגדה דבר שבקדושה. ואפשר לכסותה עם נייר, או אפילו עם ניילון שקוף. אם רוצים לכסותה עם הנעל שלבושים על הרגל, אזי: אם אין הנעל נוגעת בה, נחשב ככיסוי, אבל אם הנעל נוגעת בה, אין זה נחשב ככיסוי למי שמכסה אותו, ואסור לו לומר אז שום דבר שבקדושה.

התייבשה עד שנפרכת כעפר. וכן מי רגליים/שתיק של אדם. - 'צואת התול', 'צואת חמור הבא מן הדרך' והיינו שהלך קילומטר בערך, ואפילו אין בה ריח. ואם התייבשה, ספק אם דינה כצואה. אך בדרך כלל של תתול אינה נגלית לעין, שהרי דרכם לכסותה. אבל צואה של 'שאר בעלי חיים', אם יש בהם ריח רע, דינם כצואה האסורה. אבל אם אין בהם ריח רע, מותר לומר נגדם דבר שבקדושה.

אסור לומר שום דבר שבקדושה סביבות טינוף, והנוהר מלהזכיר דברי קדושה במקום שאינו נקי, עליו הכתוב אומר 'בדבר הזה תאריכו ימים'.

מה נחשב 'דבר שבקדושה'?

- תפלה או ברכה, תורה, בין בלשון הקודש ובין בלשון חול. אם בכל זאת התפללו או ברכו נגד טינוף, יש אופנים שצריך לחזור ולהתפלל או לברך, וראה פרטי דינים אלו בשו"ע עו, ז - ח ובמשנ"ב שם.

- מוסר וחסידות (ואת"ל שאינם קדושים לעינינו, הניסין מעדי שלא ימלט שמוכריים או מהרהרים פסוקים ומאמרי חז"ל או שם ה' וכו' ומש"כ במשנ"ב פה ה' ובשעה"צ תרו כב. וכן ראה בשלמת חיים קב. אשי ישראל נד ערה ח).

- הזכרת שם השם בכל לשון שהוא, כגון 'גאט' וכדומה. ונראה שאסור לומר: 'הקדוש ברוך הוא' 'ברוך השם' 'רחמנא ליצלן' 'רבנו של עולם' 'אייבישטער'.

- לומר שלום לחבירו או 'שלום עליכם' 'עליכם שלום', כיון שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא, ואין להזכירו במקום מוטנף.

- להרהר שם בדברי תורה או שאר דבר שבקדושה. ולכן אסור לשמוע דברי קדושה מוקלטים.

ולענין 'התבודדות', לא יתכן שלא יזכירו או יהרהרו את שם ה' או כינויו, או איזה פסוק וכיוצא בזה, ואם כן יש להחשיבה בדרך כלל כשאר התפלות האסורות להיאמר נגד טינוף. זולת 'ידויו על חטאים בלא הזכרת שם ה', שמוותר.

מה נחשב טינוף?

- 'צואת אדם', ואפילו אין בה ריח. ואפילו כבר התייבשה, זולת אם

ה. אבל אם עדיין מרגישים ריח מהצואה המכוסה, אסור לומר שם דבר שבקדושה, עד מקום שלא מרגישים את הריח. ולכתחילה יש להחמיר להתרחק עוד 'ארבע אמות' מהמקום שאין מרגישים את הריח. ומי שאינו מרגיש את הריח, אזי בשעת הדחק אפשר שמוותר לו לומר דבר שבקדושה.

מה נחשב 'סביבות' הטינוף?

א. אם הטינוף 'מלפניו', והיינו כל מקום שרואים בלי הטיית הראש לצדדים, אסור לומר דבר שבקדושה עד מקום שאי אפשר לראותו. ובלילה, צריך להתרחק כשיעור שהיו יכולים לראותו ביום. וראייה האמורה, היינו כל אחד כפי כוח הראייה שלו. וכן אין מועיל לעצום את העיניים. ואם כבר התרחק באופן האמור, אך בכל זאת מרגישים ממנו ריח, אסור לומר שם דבר שבקדושה, וצריך להתרחק 'ארבע אמות' [כשני מטר וחצי] מהמקום שאין מרגישים את הריח.

ב. ואם הטינוף נמצא 'מאחוריו', אזי בכדי לומר דבר שבקדושה צריך להתרחק ממנו ארבע אמות [כשני מטר וחצי]. ואם מורגש ריח ממנו, צריך להתרחק ארבע אמות מהמקום שאין מרגישים את הריח. ודע שאין מועיל להטות את הראש לצד אחר בכדי שייחשב כמו מלאחוריו.

ג. אם אין הטינוף מאחוריו ממש, רק במקום שצריך להטות את הראש בכדי לראותו - לכתחילה יש להחשיבו כמו מלפניו, ואם אי אפשר